

يا دقت يخوانيد!

سال کے کنکور دارید کے امتحان نہایے

این کاملا تجربهٔ جدید است نه فقط برای شما، بلکه برای معلمان تان و مدیر مدرسـهتان. سالهاسـت کـه دانش آمـوزان وقتـی بـه سـال آخـر میرسـند تمـام درسهایشان نهایی نمیشود و امسال شما اولین گروهی هستید که با این چالش روبهرو هستيد.

تستے خواندن یا امتحانے خواندن؟ کدامیے ک؟

نگرانی شما داوطلبان کنکور یک نگرانی چند بُعدی است. قبل از هر چیز نگران سرنوشت خود هستید که قسمتی از آن در گرو کنکور قرار دارد. پس باید برای کنکور درس بخوانید و این به معنای مطالعه تستی برای کنکور است؛ که آن هم متفاوت با نوع کاری بوده که ۱۱ سال قبل انجام مى داديد. ضمن اينكه كار ١١ سال قبل يعنى مطالعه براى امتحانات مدرسه و مطالعه تشریحی- حذف نشده است؛ پس باید هم به درس و امتحانات نهایی برسید و هم به کنکور.

حال سوال این است: چگونه باید هم در امتحان نهایے مدرسه موفق شوید و هم در کنکور؟ این سوالی است که اگر پاسخ مناسبی برای آن نیابید، می تواند منجر به شکست شما در زمینه مدرسه و کنکور شود. برای اینکه بتوانید به این سوال مهم و سرنوشتساز

پاسخ بدهید، باید وضعیت تان در پایه دوازدهم را به دو قسمت تقسیم کنید؛ تا وضعیت مطالعاتی را در هر قسمت بررسی کنید:

۱) زمانی که در ایام امتمانات قرار ندارید و در واقع زمانهای عادی سال تمصیلی است. ۲) زمانی که درگیر امتمانات نهایی هستیر.

ایام سال تحصیلی:

یکی از گلایهها و نگرانیهای دائمی شما داوطلبان کنکور، کمبود وقت است؛ البته كمبود وقت براي همه داوطلبان وجود دارد. اما ظاهرا بعضي از شما بسيار بیشتر از بقیه داوطلبان با آن مواجه هستید، به طوری که قسمتی از دروس را به طور کامل برای کنکور حذف میکنید، یا برای امتحان نهایی تنها برای کسب نمره اندک قبولی میخوانید؛ که این تصمیم شما با تاثیر ۳۰٪ امتحانات نهایی، کاملا اشتباه است.

این گروه از داوطلبان چنین میگویند: درسها زیاد است؛ هم کنکور هم مدرسه؛ نمیرسیم، چارهای نیست جز اینکه فلان قسمت از چند درس را حذف کنیم. به نظر این دسته از داوطلبها، درس خواندن برای مدرسه و درس خواندن برای کنکور دو مسیر کاملا متفاوت را طی می کند.

حال در نظر بگیرید که همین داوطلب پس از اینکه درسی را در مدرسه میآموزد و همان درس را در منزل با کمک یک منبع کمک آموزشی بخواند که در ان سوالات تشریحی به تفکیک ریزمبحثها آماده باشد و آن سوالات طوری انتخاب شده باشند که با مطالعهٔ آنها «کل مبحث» را طوری یاد بگیرید که دقیقا همان طور نیز در کنکور می آید. این مجموعه کتابها را برای شما أماده كردهايم.

ایــن کتابهـا در هــر درس عمومــی و اختصاصــی رشــته علــوم انســانی چــاپ شـدهاند.

بــر اســاس ايــن كتابهــا شـما مىتوانيــد تمــام ريــز مبحثهای سوال امتحانی را پاسـخ دهيــد ســوالهاي امتحانی که در سطح امتحان نهایــی اســت.

Final Geography _____

فهرست

۵	درس اول: شهرها و روستاها
٧.	آزمون سطح متوسط
٩.	آزمون سطح دشوار ۱
	آزمون سطح دشوار ۲
۱۳	درس دوم: مديريت شهر و روستا
۱۵	آزمون سطح متوسط
۱۷	آزمون سطح دشوار ۱
19	آزمون سطح دشوار ۲
۲۱	درس سوم: ویژگیها و انواع شیوههای حمل و نقل
	آزمون سطح متوسط
79	آزمون سطح دشوار ١
۲۸	آزمون سطح دشوار ۲
٣٠	درس چهارم: مديريت حمل و نقل
٣٣	آزمون سطح متوسط
	آزمون سطح دشوار ١
	آزمون سطح دشوار ۲
	درس پنجم: انواع و ویژگیهای مخاطرات طبیعی
	آزمون سطح متوسط
۴۴	آزمون سطح دشوار ١
	آزمون سطح دشوار ۲
	درس ششم: مديريت مخاطرات طبيعى
	آزمون سطح متوسط
	آزمون سطح دشوار ١
	آزمون سطح دشوار ۲
	ياسخنامه

ية اولية

🥒 سر آغاز مطالعه و شناخت یک سکونتگاه روستایی و شهری مقر (مکان،جایگاه) و موقعیت آن است.

تعریف مقر: منظور از مقر، مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن بر روی زمین است. مقر هر روستا یا شهر منظور از هسته اولیه مکانی است که مردم برحسب نیاز آن را برای زندگی انتخاب نموده و به اشغال درآوردهاند و بعدها روستا یـا شـهر از آن محل گسترش یافته است. همچنین هسته اولیه آن را شامل میشود.

🖊 در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل طبیعی بیشترین نقش را داشتهاند.

عوامل طبيعي

در سکونت گزینی انسانها در این مناطق، عواملی چـون آب فـراوان، آب و هـوای ملایـم و خـاک حاصلخيز جلگهها نقش مهمي داشته است.

البته فقط عوامل طبيعي موجب انتخاب مكاني براي استقرار سكونتگاه نمي شوند بلكه عوامل دیگری چون عوامل سیاسی و تصمیمات حکومتی، دسترسی به راههای تجاری و عوامل دفاعی و نظامی می توانند در پدید آمدن یک سکونتگاه در مکان خاص نقش داشته باشند.

در کشور ایران دسترسی به آب، قلعههای دفاعی، بازارهای محلی و قرار گرفتن در تقاطع راهها از مهمترین عوامل شکل گیری هستهٔ اولیه روستاها و شهرها بوده است.

- 🖊 موقعیت یعنی وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیدههای پیرامون خود در سطح ناحیه است. این پدیدهها ممکـن اسـت عوامـل انسـانی و طبیعی مانند روستاها و شهرهای اطراف آن، آب و هوا، منابع معدنی انرژی، راههای ارتباطی، ناهمواریها و… باشد.
- 🥒 موقعیت یک شهر یا روستا در ادامه حیات یا گسترش آن سکونتگاه و یا حتی با مجاورت یک سکونتگاه با کوه آتشفشان یا گسلهای فعال و رویدادهای سیاسی و تغییرات آب وهوایی حیات یک سکونتگاه را به خطر میاندازد و در زوال آن نقش مهمی ایفا می کند.

مهم ترین ملاک شهر و روستا تفاوت درفعالیتهای اقتصادی آنهاست.

متداول ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ملاک جمعیتی است.

به محدوده جغرافیایی که از یک سکونتگاه کالا و انواع خدمات دریافت می کند و بین آن محدوده و سکونتگاه جریان کالا، خدمات و رفت و آمد افراد وجود دارد حوزه نفوذ آن سکونتگاه می گویند.

دو جنبه مورد توجه در مورد حوزه نفوذ عملکرد یک سکونتگاه:

- الف) آستانه نفوذ یعنی حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از سکونتگاه دارند.
- ب) دامنه نفوذ یعنی بیشترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت خدمات از آن سکونتگاه طی میکنند.

🗶 دو تغییر مهم در مورد شهرهای جهان عبارت است از:

افزایش شهرهای میلیونی و تغییر الگوی مکانی شهرهای با بیش از ۵ میلیون نفر به طور کلی مادر شهر (متروپل) بزرگترین و مهم تـرین شـهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است. به بخشهای پیرامونی یک شهر حومه می گویند.

با افزایش شهرنشینی و گسترش حمل و نقل و وسایل ارتباطی به تدریج حومهها در اطراف شهرها به ویژه شهرهای بزرگ و پرجمعیت شکل گرفتند.

انواع حومههای شهری عبارت است از حومههای خوابگاهی، صنعتی، مرفهنشین و فقیرنشین.

در برخی از بخشهای جهان در نتیجه گسترش فوق العاده زیاد دو یا چند مادر شهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل، زنجیرهای از مادر شهرها یا کلان شهرها پدید آمدهاند که به آنها مگالاپلیس گفته می شود.

مهم ترین ویژ گیهای مگالاپلیسها عبارت است از:

تمرکز و انبوهی جمعیت شهری، تمرکز مؤسسات مالی و پولی، تمرکز صنایع دانش بنیان و فراوانی آمد و شد بین مادرشهرهای همجوار با انواع وسایل حمل و نقل زمینی و هوایی

گ مگالاپلیسها معمولاً در امتداد راههای ارتباطی، شکل خطی و کریدوری و برخی نیز شکل خوشهای و کهکشانی پیدا کردهاند. مگالاپلیس شـمال شرق ایالات متحدهٔ آمریکا (از بوستن تا واشنگتن) و مگالاپلیس ژاپن (توکیو ــ یوکوهاما) نمونههایی از اولین مگالاپلیسهای جهاناند.

منظور از شهرگرایی روندی اقتصادی و اجتماعی است که طی آن شیوههای زندگی، رفتار و عملکردها، ارزشها و مظاهر شهری در روستاها و بین روستانشینان رواج می یابد.

در بیشتر نظریهها به نابرابری میان شهر و روستا تأکید شده است. برطبق این نظریـههـا، شـهر محـل انباشـت سـرمایه، تولیـد کالاهـای کارخانهای و تمرکز اقتصادی است و مبادلهای نابرابر بین شهر و روستا جریان دارد.

پ بهطور کلی، افزایش جمعیت شهری از سه طریق صورت گرفته است:

ا افزایش طبیعی جمعیت شهرها یعنی رشد موالید (تولدها) نسبت به مرگ و میر، ۲ مهاجرت روستاییان به شهرها، ۳ افزایش جمعیت برخی روستاها و تبدیل شدن آنها به نقاط شهری یا ادغام روستاها در بافت شهری

از سال ۱۳۳۵به بعد روند شهرنشینی در ایران سرعت گرفت.

اصلاحات ارضى يعنى تغيير قوانين مالكيت زمين و توزيع مجدد آن به نفع كشاورزان

ستقسیم نادرست زمین و عدم حمایت دولت از کشاورزان و توجه به صنایع مونتاژ و واردات کالا از کشورهای خارجی نه تنها موجب بهبود وضع روستاییان نشد بلکه به ضعف و انهدام کشاورزی در ایران انجامید.

دانش آموزعزيز

مشاوره

در امتحان نهایی انواع سؤالات طراحی میشود و بارم بسیاری از سؤالات ۰/۲۵ است و لازم است تمام مطالب کتاب را مطالعه کنید.

بارم							
	×	V		تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام عبارت نادرست است			
1			ُست.	- منظور از موقعیت، مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین ا			
				- برخی، مگالاپلیس را منطقه اَبَرشهری نامیدهاند.			
			تگاه طی میکنند.	ً- دامنهٔ نفوذ، یعنی بیشترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت خدمات از آن سکون			
				- فقط عوامل طبیعی موجب انتخاب مکانی برای استقرار سکونتگاه میشوند.			
			[]	جاهای خالے را با کلمات مناسب کامل کنید. (واڑگان کلیدی)			
	- منظور از مکانی است که مردم برحسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال در آوردهاند.						
				- به بخشهای پیرامونی یک شهرمی <i>گ</i> ویند.			
٣			ىتند.	- در سال ۱۹۵۰میلادی، دو شهر و بیشتر از ۸ میلیون نفر جمعیت داش			
				– در پیرامون برخی از مادرشهرها، شهرها و پدید آمدهاند.			
			ىكنند.	- حومهنشینان برای خرید یا کار و یا استفاده از خدمات بهرفتوآمد م			
				موارد سمت رابه موارد سمت چپ انطباق دهید			
			١- مگالاپليس	الف-بزرگترین و مهمترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است			
			۲-جهانشهر	ب-این شهرها حوزهٔ نفوذ بسیار وسیعی درجهان دارند			
١		مارى	۳- شهرهای اقم	ج-زنجیرهای از مادرشهرها وکلانشهرها			
			۴–کلانشهر	د-معادل واژهٔ مگاسیتی			
			۵- مادرشهر				
				به پرسش های زیر پاسخ کوناه دهید			
				- مهم ترین ملاک تفاوت شهر و روستا را بنویسید .			
				- بزر <i>گ</i> ترین و مهم ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور چه نام دارد؟			
1/۵				ً- نام دیگر مگالاپلیس را بنویسید.			
				– انواع شكل مگالاپليسها را نام ببريد.			
			ان فراهم آمد.	– توجه به صنایع نه تنها وضع روستاییان بهتر نشد بلکه شرایط انهدام کشاورزی در ایرا			
	ه/۹نمرد			پرسش های زیر پاسخ کامل دهید:			
١	اصطلاح موقعیت را تعریف کنید.						
١	- معیارهای اصلی در رتبهبندی سکونتگاهها را بنویسید.						
١	– ویژگیهای مادرشهر را بنویسید.						
١		– حومههای شهری چگونه شکل گرفتند؟					
١				- اولین مگالاپلیسهای جهان را نام برده و موقعیت هریک را بنویسید			
1/۵				– عوامل افزایش جمعیت شهری درکشور را بنویسید.			
١	– روابط میان شهر و روستا را به اختصارشرح دهید.						
١	– مهم ترین عوامل شکلگیری هستهٔ اولیه روستاها و شهرها در ایران را بنویسید.						
١				- ونظور ان هستهٔ امایه شور را بنورسید. - ونظور ان هستهٔ امایه شور را بنورسید			

سؤال مربوط به شكلها و تصاوير درس با توجه به شکل حوزهٔ نفوذ شهرهای A و B و Cرا با هم مقایسه کنید. حوزهٔ نفوذ شهر بزرگ (A) حوزهٔ نفوذ شهر بزرگ (B) موزهٔ نفوذ شهر بزرگ (C) سؤالات جهاركزينهاي ۱ - کدام گزینه با گزینه های دیگر متفاوت است: ا مکان ۴ ٣ موقعیت 🝸 حایگاه 🚺 مقر ۲-متداول ترین ملاک تفاوت شهر و روستا کدام است؟ 📉 ميزان جمعيت 🚺 فعاليتهاي اقتصادي ۴ فرهنگ و مناسبات اجتماعی 🝸 وسعت و فضای سکونت ۳-کدام گزینه حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از سکونتگاه دارند را بیان میکند؟ 🝸 حوزهٔ نفوذ شهر ۴ آستانهٔ نفوذ ٣ دامنهٔ نفوذ 🚺 حوزۂ نفوذ ۳ ۴- شهرهایی با بیش از ۱۰میلیون نفر جمعیت چه نامیده میشوند؟ ا پایتخت ۴ ٣ متروپل 🝸 مادر شهر 🚺 کلان شهر Δ از چه سالی روند شهرنشینی در ایران سرعت گرفت و دورهٔ شهرنشینی سریع آغاز شد. 1870 ۴ 1800 🖺 1840 🔨 ۶- روندی اقتصادی – اجتماعی است که طی آن شیوههای زندگی، رفتار و عملکردها، ارزشها و مظاهر شهری در روستاها و بین

٣ شهر گرایی

دانش آموز عزیز

۲ شهرنشینی

وساورو

روستانشینان رواج مییابد:

🕦 شهر گریزی

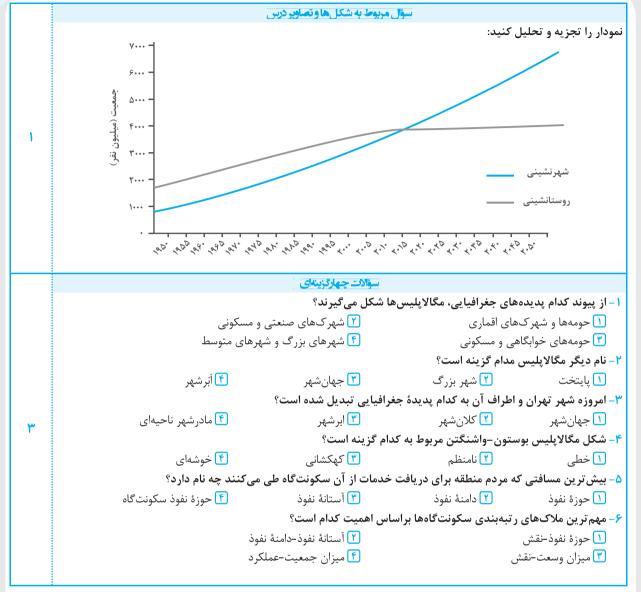
یکی از موفقیتها در امتحان نهایی آشنایی با نمونه سؤالات نهایی است و این کتاب به شما در این زمینه کمک میکند.

۴ شهروندی

بارم				
١	x		تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام عبارت نادرست است	
			۱ – سرآغاز مطالعه و شناخت یک سکونتگاه روستایی و شهری مطالعهٔ مقر (جایگاه) آن است.	
			۲- مگالاپلیس ژاپن (توکیوـــیوکوهاما) نمونههایی از اولین مگالاپلیسهای جهاناند.	
			۲– معادل واژهٔ مگاسیتی، کلانشهر میباشد.	
			۴- متداول ترین ملاک تفاوت شهر و روستا فعالیتهای اقتصادی آنهاست.	
			جاهای خالے رابا کلمات مناسب کامل کنید. (واژگان کلیدی)	
		ن خود است.	جمعی حصور به به این الله می این الله الله الله الله الله الله الله الل	
			۲- سکونتگاهها را براساس و طبقهبندی میکنند.	
۳		۱- سعوت عامه را براساس و و طبعة بندى هى تند. ۲- با افزايش جمعيت مادرشهرها و گسترش حومههاى آنها به تدريج منطقههايى با عنوان به وجود آمدند.		
		۱- به شهرهایی که حوزهٔ نفوذ بسیار وسیعی در سطح جهان دارندگفته میشود.		
		اهام آنداست	۰. به شهرادیی ۵۰ خوره صوره بسیار رسیایی در سطح جهای دارمه سنستنست مده تقییرود. ۵- منظور از اصطلاح افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا ناحیه به روست	
		العاق ال السعاد	المعتور از المتعارع الساساساساساسا الرايس مسبت المستحد متهودي فاحيد به روسه	
			موارد سمت راست را به موارد سمت چپ انطباق دهید.	
		شهر بزرگ	تعداد و نوع خدمات بسیار زیاد است.	
		شهر متوسط	چند مغازه و یک مدرسه و یک مرکز بهداشت نیمهوقت دارد.	
1		شهر کوچک	خدمات محدودی به ساکنان ارائه میدهد.	
		روستای بزرگ	انواع فروشگاهها، بیمارستانها، رستورانها، تئاتر، سینما، بانکهاو استادیوم ورزشی وجود دارد.	
		روستای کوچک		
			به پرسش های زیر پاسخ کوناه دهید. ۱ - مهم ترین مگالاپلیسهای جهان را نام ببرید.	
			۲- مهمترین ملاک تشخیص شهر و روستا چیست؟	
1/۵			۳- وضعیت سکونتگاه نسبت به پدیدههای پیرامون خود را بیان می <i>ک</i> ند.	
			۴- بخشهای پیرامونی یک شهر چه نام دارد؟	
			۵- سر آغاز مطالعه و شناخت یک سکونتگاه روستایی و شهری چیست؟	
	۵/۹ نمره	5	، پرسش های زیر پاسخ کامل دهید.	
١	ĺ		۱ – مهم ترین علل و عوامل پیدایش نقشها و عملکردهای جدید در روستاها را بنویسید.	
١	– ملاکهای تبدیل روستا به شهر را بنویسید.			
۲	– مهم ترین ویژگیهای مگالاپلیسها را بنویسید.			
1	ا– علل رشد شهرنشینی در آسیا و آفریقا را بنویسید.			
۳/۵		ئاه	۵- اصطلاحات زیر را تعریف کنید: الف-مگالاپلیس ب-شهرگرایی پ-حومه ت-حوزهٔ نفوذ سکونت؟	
1 / ω				
1	1	دهىد.	۶- دو حنیه مورد توجه در مورد حوزهٔ نفوذ عملکرد یک سکونتگاه را نام برده و به اختصار توضیح د	

دانش آموز عزيز

مشاوره

شکلهای کتاب همیت زیادی دارند و بهتر است شکلهای کتاب را دقیق مطالعه کنید.

بارم						
1/۵	×	√ -	تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام عبارت نادرست است			
			۱ - منظور از هستهٔ اولیه مکانی است که مردم برحسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده			
			و به اشغال در آوردهاند.			
			۲- در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل انسانی بیش ترین نقش را داشتهاند.			
			۳- متداول ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ملاک اقتصادی است.			
			۴-آستانهٔ نفوذ، یعنی حداکثر جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از سکونتگاه دارند.			
			۵ - منظور از اصطلاح شهرنشینی افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا ناحیه به روستاهای آن است.			
			۶- در متروپلها، حومهها و شهر کهای اقماری یک مادرشهر به حومهها و شهر کهای مادرشهر دیگر پیوند میخورد			
			جاهای خالے را با کلمات مناسب کامل کنید. (واژگان کلیدی)			
			۱ – سر آغاز مطالعه و شناخت یک سکونتگاه روستایی و شهریوواست.			
			۲– معمولاً به مادرشهر، نيز گفته مىشود.			
۴			۳- برخی مگالاپلیس را نامیدهاند.			
			۴- در پیرامون برخی از مادرشهرها، شهرها و پدید آمدهاند.			
	ِ کلی، بزرگ ترین و مهم ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است.					
			۶- در سال ۱۹۵۰ میلادی، دو شهرو بیش تر از ۸ میلیون نفر جمعیت داشتند.			
			موارد سمت راست را به موارد سمت چپ انعلباق دهید			
	,	موقعيت	در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت نقش بیشتری دارد.			
١		مكان	مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین			
	بعی	وامل طبب	وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیدههای پیرامون خود و همچنین جایگاه آن در سطح ناحیه			
	سی	وامل سيا				
,	ه/۱ نمره		، پرسشهای زیرپاسخ <mark>کوناه دهید</mark>			
1			۱- غیر از عوامل طبیعی چه عواملی در پدید آمدن سکونتگاهها نقش دارد؟ نام ببرید.(چهارمورد)			
٠/٢٥	یعنی حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از سکونتگاه دارند.					
٠/٢٥	عنی بیش ترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت خدمات از آن سکونتگاه طی میکنند.					
١	۷ نمره		به پرسش های زیرپاسخ کامل دهید			
1	- منظور از موقعیت جغرافیایی یک سکونتگاه شهری و روستایی چیست؟ شرح دهید.					
١	- عوامل مهم در سکونتگزینی انسانها در کنار رودهای بزرگ را بنویسید.					
١	- با توجه به ملاک اقتصادی شهر و روستا چه تفاوتی با هم دارند؟					
١	– عوامل مؤثر در به خطر انداختن حیات یک سکونتگاه را بنویسید. با مثال					
١			۵- عوامل مؤثر در پدید آمدن یک سکونتگاه در مکان خاص را بنویسید.			
١	۶- تعریف هستهٔ اولیهٔ سکونتگاه را بنویسید.					
١	۷- سکمنتگامها داسان مینان جمعیت و عواک د چگمنه طرقه زندی و شمند؟ شرچ دهید					

- ا مگالاپلیس بوستون تا واشنگتن در کجا قرار دارد؟
 - 🚺 جنوب شرق آسیا
 - - ٣ شرق آسيا
- ۴ شمال شرق ایالات متحدهٔ آمریکا ۲- مهم ترین پدیدههای مربوط به تغییرات الگوی شهرنشینی در جهان کدام است؟
 - 🚺 افزایش شهرهای چند میلیونی
 - 🝸 افزایش مهاجرت به شهرها ۴ شهرنشینی
- ٣ شهر گريزي
- - ۳- متداول ترین ملاک تشخیص شهر و روستا کدام گزینه است؟ 1 جمعیت
- 🝸 فعالیتهای اقتصادی
 - 🝸 فرهنگ و مناسبات اجتماعی
- ۴ دسترسی به خدمات و تسهیلات

🝸 جنوب غرب ایالات متحده آمریکا

- ۴- کدام گزینهها حیات یک سکونتگاه را به خطر انداخته است به جز:
 - 🚺 رویدادهای سیاسی
 - 🝸 تغییرات آبوهوایی
 - 🝸 مجاورت یک سکونتگاه با کوه آتشفشان یا گسلهای فعال
 - ۴ دسترسی یک سکونتگاه به دریا و یا راهآهن
 - ۵- کدام گزینه از اولین مگالاپلیسهای جهاناند؟
 - 🚺 بمبئی تا البیگ
 - 🝸 اسکندریه تا پرت سعید
 - **۶− درسال ۱۳۹۵ در ایران چند شهر وجود داشته است؟**
 - 817 Y 498 1
- 1.17

🝸 تو کیو_یو کوهاما

۴ شانگهای و پکن تا ماآنتان

دانش آموزعزيز

نقشههای کتاب اهمیت زیادی دارند و بهتر است نقشههای کتاب را با دقت

1740 1

مطالعه کنید تا بتوانید در امتحان نهایی سربلند باشید.

درست و نادرست 🚅

- **ا**− نادر ست ۲۵/۰
- **√** درست ۱۲۵/۰
- **√/۲**۵ در ست ۲۵/۰
- ۴- نادرست ۲۵/۰ زیرا عوامل انسانی هم نقش دارد.

عبارت مناسب عبارت

- ۱− مقر ۵/۰
- **√** حومه ۵/۰
- **"−** لندن ۵/۰ نیویور ک ۵/۰
- ۴− شهر کهای اقماری ۵/۰
 - ۵− شهرها ۵/۰

انطباق 🗫

مادرشهر	الف-بزرگتـرین و مهمتـرین شـهر یـک
	ناحیه، استان یا یک کشور است.
جهان شهر	ب-این شهرها حوزه نفوذ بسیار وسیعی
	در جهان دارند.
مگالاپلیس	ج-زنجیــرهای از مادرشــهرها وکــلان
	شهرها.
کلان شهر	د-معادل واژه مگاسیتی.
شهرهای اقماری	

پاسخ کوتاه 💤

- ا− فعالیت اقتصادی ۲۵/۰
 - ۲− مادرشهر ۲۵/۰
 - **۳**− ابرشهر ۲۵/۰
- **-۲** ا-خطی یا کریدوری ۲۵/۰ ۲−خوشهای یا کهکشانی ۲۵/۰ ۲−
 - ۵− صنایع مونتاژ ۲۵/۰

اسخ کامل 🚅

- ۱-منظور از موقعیت یک شهر و روستا وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیدههای پیرامون خود است.ا
- ۲-سکونتگاه ها را براساس میزان جمعیت و عملکرد (خدماتی که ارائه می کنند) طبقهبندی می کنند. سکونتگاه های کوچک یا کم

جمعیت معمولاً خدمات محدودی به ساکنان ارائه می دهند اما در سکونتگاههای بزرگتر، تعداد و تنوع خدمات بسیار زیاد است؛ ا نمره برای مثال، یک ده کوچک ممکن است چند مغازه و یک صندوق یست و یک مدرسه و یک مرکز بهداشت نیمه وقت داشته باشد اما در یک شهر بزرگ، انواع فروشگاه ها، مراکز درمانی و بیمارستان ها، رستوران ها، تئاتر و سینما، بانکها، فرودگاه، استادیوم ورزشی و... وجود دارد و شهر می تواند خدمات زیاد و متنوعی به ساکنان خود و حتی روستاها و شهرهای همجوارش

- ۱-۳) مادرشهر (متروپل) بزرگترین و مهمترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است. ۵/۰
- ۲) این شهر ممکن است پایتخت یا شهر اصلی یک ناحیه باشد که مرکز حکومتی، مذهبی، تجاری و... است و از این جنبه ها بر سایر سکونتگاهها برتری دارد. ۵/۰
- ۴-با افزایش شهرنشینی و گسترش حمل و نقل و وسایل ارتباطی، به تدریج حومه ها در اطراف شهرها، به ویژه شهرهای بزرگ و یر جمعیت، شکل گرفتند. ۵/۰
- ۵ مگالایلیس شمال شرق ایالات متحده آمریکا (از بوستن تا واشـنگتن) و مگالاپلیس ژاپن (توکیو ___ یوکوهاما) نمونههایی از اولین مگالایلیسهای جهاناند. ۵/۰
- ۱-۶) افزایش طبیعی جمعیت شهرها یعنی رشد موالید (تولدها) نسبت به مرگ و میر؛ ۵/۰
 - ۲)مهاجرت روستاییان به شهرها؛ ۵/۰
- ٣) افزایش جمعیت برخی روستاها و تبدیل شدن آنها به نقاط شهری یا ادغام روستاها در بافت شهری ۵/۰
- ۷−مواد اولیه و محصولات کشاورزی، نیروی کار ساده، خدمات فراغتی، صنایع دستی و...از روستا وارد شهر می شود و
- کالاهای کارخانهای، نیروی انسانی ماهر و متخصص، خدمات آموزشی، درمانی، رفاهی، مالی، فناوری اطلاعات از شهر وارد روستا مىشود. ١
- ۸ در کشور ایران دسترسی به آب ۰/۲۵، قلعه های دفاعی ۰/۲۵، بازارهای محلی ۲۵/۰ و قرار گرفتن در تقاطع راهها ۲۵/۰ از مهمترین عوامل شکل گیری هسته اولیه روستاها و شهرها بوده

۹-منظور از هسته اولیه مکانی است که مردم برحسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآوردهاند و بعدها روستا یا شهر

از آن محل گسترش یافته است. ا

💤 سؤالات شكل

برخی از سکونتگاهها حوزه نفوذ کم وسعتی دارند؛ برای مثال، یک شهر کوچک ممکن است فقط به چند روستای پیرامون خود خدمات بدهد و ساکنان روستاهای پیرامون برای خرید و کار در کارخانهها و استفاده از مراکز درمانی به آن شهر مراجعه کنند. بالعکس، برخی از شهرها حوزه نفوذ بسیار گستردهای در سطح یک ناحیه یا کشور و حتی جهان دارند؛ در این شکل حوزه نفوذ شهر A بزرگتر از شهرهای BوC می باشد. انمره

چهارگزینهای

- **1**− گزینه ۳− موقعیت ۵/۰
- ۲− گزینه ۲ میزان جمعیت ۵/۰
 - ۳− گزینه ۴ آستانه نفوذ ۵/۵
 - **۴**− گزینه ۱ کلان شهر ۵/۰
 - **۵**−گزینه ۱ − ۱۳۳۵ ۵/۰
 - -۶ گزینه ۳ − شهرگرایی ۵/۰

باسخنامه تشريحي سطح لاشوار (()

درست و نادرست 💤

ا- نادرست.

سر آغاز مطالعه و شناخت یک سکونتگاه روستایی و شهری مطالعه مقر و موقعیت است.

- **۲**− درست
- **۳** درست
- ۴- نادر ست.

متداول ترین ملاک تفاوت شهر و روستا <u>ملاکهای جمعیتی</u> است.

هر كرام ٢٥/٥ جمع انمره

عبارت مناسب 💤

- 1- موقعیت جغرافیایی
- **۲**− جمعیت عملکرد(نقش)
- ۳− مگالاپلیس(شهرهای زنجیرهای).
 - ۴− جهان شهر
 - ۵− شهرنشینی
- هرمورر ررست ۱۵، نمره مِمع سانمره

انطباق 🚅

هرمورر ۲۵/۰ چهار مورر انمره

سکونتگاههای	خـدمات محـدودی بـه سـاکنان ارائـه
کوچک	مىدھند.
سکونتگاههای بزرگ	تعداد و تنوع خدمات بسیار زیاد است.
ده کوچک	چند مغازه و یک صندوق پسـت و یـک
	مدرسه و یک مرکز بهداشت نیمه وقت
	دارد.
شهر بزرگ	انــواع فروشــگاههــا، مراکــز درمــانی و
	بیمارسـتانهـا، رسـتورانهـا، تئـاتر و
	سينما، بانـکهـا، فرودگـاه، اسـتاديوم
	ورزشی وجوددارد.
دهکده	

ياسخ كوتاه 🛹

- ا- (بوستن تا واشنگتن) (توکیو ــ یوکوهاما) ۵/۰
 - ۲ ملاک اقتصادی ۲۵/۰
 - ۲− موقعیت جغرافیایی ۲۵/۰
 - ۴-حومه ۲۵/۰
 - ۵−مقر و موقعیت ۵/۰

پاسخ کامل 🗫

1- ۱) با فراهم شدن امکانات و تجهیزاتی چون آب و برق و راهسازی، استفاده از ماشین آلات کشاورزی و عناصر و خدمات شهری، تغییرات قابل ملاحظهای در چهره و کالبد روستاها نسبت به گذشته پدید آمد.۵/۰

۲) در بیشتر روستاها فعالیت غالب، زراعت است، نقش و عملکرد برخی از روستاها تغییر کرده و عملکردهای جدیدی به طور مستقل یا علاوه بر زراعت در این روستاها پدیدار شده است که از آن جمله می توان به روستاهایی با نقش صیادی، گردشگری و صنعتی، که در آن صنایع کوچک تبدیلی یا خانگی رونق زیادی دارند، اشاره کرد.۵/۰

۱–۱) فعالیت اقتصادی: در اغلب سکونتگاههای روستایی، درصد بیشتری از جمعیت فعال در بخش کشاورزی (زراعت، دامداری، جنگلداری، صید و شکار و غیره) فعالیت می کنند اما در شهرها بیشتر مردم در بخشهای صنعتی و خدماتی مشغول به کاراند.ا
۲) میزان جمعیت: اگر جمعیت سکونتگاه به میزان معینی برسد، آن را شهر تلقی می کنند، اما این ملاک در نواحی مختلف دنیا متفاوت است.ا

۳) دسترسی به خدمات و تسهیلات: در شهرها امکانات آموزشی، درمانی و پزشکی، مراکز خرید، حمل و نقل عمومی، خدمات مالی

منتامات جغرافیا پاسخنامه تشریحی

و بانکی، آب و برق و ... متنوع و گسترده است؛ در حالی که ایس خدمات و تسهیلات در روستاها کمتر و محدودتر است.ا

۴) فرهنگ و مناسبات اجتماعی: در روستاها چون جمعیت کمتر است، بیشتر افراد یکدیگر را می شناسند و روابط خویشاوندی، وابستگی اجتماعی و همکاری میان آنها بیشتر است. آداب و رسوم و شیوه زندگی در شهر و روستا متفاوت است. در شهرها نـوگرایی بیشتر و تغییرات اجتماعی سریعتر است.۵/۰ (رو مورر هرمورر ائمره معم الائمره)

- ۳ تمرکز و انبوهی جمعیت شهری ۰/۲۵ تمرکز مؤسسات مالی و پولی ۰/۲۵ تمرکز صنایع دانش بنیان ۰/۲۵ و فراوانی آمد و شد بین مادرشهرهای همجوار با انواع وسایل حمل و نقل زمینی و هوایی ۰/۲۵ جمع ۱ نمره
- ۴ مهاجرت فزاینده روستاییان به شهرها به منظور اشتغال و دستمزد بیشتر و به دنبال صنعتی شدن و توسعه کارخانهها ۵/۰ و یا رشد بخش خدمات و ورود این کشورها به تجارت جهانی بوده است.۵/۰ اصطلاحات زیر را تعریف کنید:
- الف در برخی از بخشهای جهان، در نتیجه گسترش فـوقالعـاده زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتبـاطی و حمـل و

زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل، زنجیرهای از مادرشهرها یا کلان شهرها پدید آمدهاند که به آنها مگالاپلیس گفته میشود.

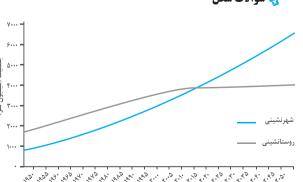
ب- منظور از شهرگرایی، روندی اقتصادی ــ اجتماعی است که طی آن شیوههای زندگی، رفتار و عملکردها، ارزشها و مظاهر شهری در روستاها و بین روستانشینان رواج مییابد. ا پ- به بخشهای پیرامونی یک شهر حومه می گویند. ۵/۰

پ به بعد محدوده جغرافیایی که از یک سکونتگاه کالا و انواع خدمات دریافت می کنید و بین آن محدوده و سکونتگاه جریان کالا، خدمات و رفت و آمد افراد وجود دارد، حوزه نفوذ آن سکونتگاه می گویند.

الف) آستانه نفوذ، یعنی حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خـدمات
 یا عملکردی از سکونتگاه دارند.۵/۰

ب) دامنه نفوذ، یعنی بیشترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت خدمات از آن سکونتگاه طی می کنند. ۱۵/۵

🕬 سؤالات شكل

تا قبل از سال ۲۰۰۸جمعیت روستا نشین بیش از جمعیت شهرنشین میباشد. درسال ۲۰۰۸جمعیت روستانشین و شهرنشین برابر است و بعد از این سال جمعیت شهرنشین از جمعیت روستانشین بیشتر می شود به طوری که پیش بینی می شود درسال ۲۰۵۰جمعیت شهرنشین به ۷میلیارد نفر و جمعیت روستانشین به ۳میلیارد نفر برسد. در مجموع رشد جمعیت شهرنشین بسیار سریع و میزان رشد جمعیت روستانشین ثابت و حتی منفی است. ۲۰۵۸ه

چهارگزینهای

- 1- گزینه ۱ حومهها و شهرکهای اقماری ۵/۰
 - **۲**− گزینه ۴ ابرشهر ۵/۰
 - **۲**− گزینه ۲ کلان شهر ۵/۰
 - **۴** گزینه ۴ − خطی ۵/۰
 - ۵− گزینه۲ دامنهٔ نفوذ
 - عملکرد میزان جمعیت عملکرد -۶

پاسخنامه تشریحے سطح دشوار (۲)''''

درست و نادرست

ا− درست ۲۵/۰

۱۰/۲۵ (در انتخاب مکان برای استقرار و سیکونت جمعیت،
 عوامل طبیعی بیشترین نقش را دارند).

۳− نادرست ۲۵/۰

(متداول ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ملاک جمعیت است).

۴– نادرست ۲۵/۰

آستانه نفوذ، یعنی حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از سکونتگاه دارند

- ۰/۲۵ ترست ۵۲/۰
- **-/۲۵** نادرست **-۶**

درمگالاپلیس یا شهرهای زنجیرهای حومهها و شهرکهای اقماری یک مادرشهر به حومهها و شهرکهای مادرشهر دیگر پیوند میخورد.

عبارت مناسب

1 – مقر –موقعیت

۲− مترویل

ررپ ۳–اَبَرشهر

- ۵− مادر شهر
- ﴾ لندن -نيويورک (هر مور ۵/۰ نمره. مِمع بارم ۳ نمره)

انطباق 💤

	•
عوامل طبيعي	در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت
	جمعیت نقش بیشتری دارد.
مكان	مکان اصلی و دقیـق یـک سـکونتگاه و
	محل استقرار آن روی زمین.
موقعيت	وضعیت آن سکونتگاه نسبت به
	پدیـدههـای پیرامـون خـود و همچنـین
	جایگاه آن در سطح ناحیه.
عوامل سیاسی	

پاسخ کوتاه 🛹

- عوامل سیاسی و تصمیمات حکومتی، دسترسی به راههای تجاری و عوامل دفاعی و نظامی می توانند در پدید آمدن یک سکونتگاه در مکان خاص نقش داشته باشند.
 - ٢− آستانه نفوذ
 - ۳– دامنه نفوذ

یاسخ کامل 💤

- ا منظور از موقعیت یک شهر یا روستا، وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیدههای پیرامون خود و همچنین جایگاه آن در سطح ناحیه است. ۵/۰ این پدیدهها و جایگاه ممکن است عوامل انسانی و طبیعی مانند روستاها و شهرهای اطراف آن، نقش سیاسی و اداری آن، آب و هوا، راههای ار تباطی، دسترسی به منابع معدنی و انرژی و ناهمواری باشند. ۵/۰۰
- ۲−عواملی چـون آب فـراوان ۲۵/۰، آب و هـوای ملایـم ۲۵/۰ و خـاک حاصلخیز جلگهها ۵/۰نقش مهمی داشتهاند.
- ۳-مهمترین ملاک تفاوت شهر و روستا فعالیتهای اقتصادی آنهاست. ۲۵/۰در اغلب سکونتگاههای روستایی، درصد بیشتری از جمعیت فعال در بخش کشاورزی (زراعت، دامداری، جنگلداری، صید و شکار و غیره) فعالیت می کنند ۵/۰ اما در شهرها بیشتر مردم در بخشهای صنعتی و خدماتی مشغول به کاراند. ۲۵/۰
- ۱-۴)مجاورت یک سکونتگاه با کوه آتشفشان یا گسلهای فعال نیز می تواند حیات آن سکونتگاه را به خطر بیندازد. ۱/۵ ۲)برخی تغییرات محیط پیرامون، مانند رویدادهای سیاسی یا تغییرات آب

- و هوایی نیز ممکن است موجب از دست رفتن موقعیت و اعتبار یک شهر یا انتقال آن به مکانی دیگر شود. ۵/۰
- △ عوامل سیاسی ۲۵/۰ و تصمیمات حکومتی ۰/۲۵، دسترسی به راههای تجاری ۲۵/۰ و عوامل دفاعی و نظامی ۲۵/۰ می توانند در یک سکونتگاه در مکان خاص نقش داشته باشند.
- ۹- منظور از هسته اولیه مکانی است که مردم برحسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآوردهاند ۵/۰ و بعدها روستا یا شهر از آن محل گسترش یافته است. ۵/۰
- ۷-سکونتگاههای کوچک یا کم جمعیت معمولاً خدمات محدودی به ساکنان ارائه می دهند اما در سکونتگاههای بزرگ تر، تعداد و تنوع خدمات بسیار زیاد است؛ ۵/ برای مثال، یک ده کوچک ممکن است چند مغازه و یک صندوق پست و یک مدرسه و یک مرکز بهداشت نیمه وقت داشته باشد اما در یک شهر بزرگ، انواع فروشگاهها، مراکز درمانی و بیمارستانها، رستورانها، تئاتر و سینما، بانکها، فرودگاه، استادیوم ورزشی و ... وجود دارد و شهر می تواند خدمات زیاد و متنوعی به ساکنان خود و حتی روستاها و شهرهای همجوارش

🕬 🚽 سؤالات شكل

میزان رشد جمعیت شهری و روستایی در کشورما کاملا متضاد هم میباشند. یعنی بین سال ۱۳۳۵ تا ۱۳۹۵ تعـداد جمعیت شهرها رشد بسیار زیادی داشته و برعکس در روستا این رشد به شدت درحال کاهش است. در سال ۱۳۵۵ جمعیت شهری و روستایی ایران باهم برابر بوده است. ا درسال ۱۳۹۵ حـدود کادرصد مردم ایران در شهرها و کمتراز ۲۵درصد در روستاها ساکن بودهاند. ا

چهارگزینهای

- امریکا ۵/۰
 شمال شرق ایالات متحده آمریکا ۵/۰
 - ۲- گزینه ۱ افزایش شهرهای چند میلیونی ۵/۵
 - **۲**−گزینه ۱ جمعیت ۵/۰
- هن ۵/۰ گزینه * دسترسی یک سکونتگاه به دریا و یا راه آهن $^{-*}$
 - ۵−گزینه ۲ توکیو ـ یوکوهاما ۵/۰
 - **۶** گزینه ۴ ۱۲۴۵ ۵/۰

🥯 گزینه مناسب

بیشتر ۵/۰

پاسخنامه تشریحے سطح متوسط»

درست و نادرست

- **۰/۲۵** درست **۱**
- ۲- نادرست ۲۵/۰ اصلاحات ارضی در همه کشورها موفقیت آمیز نبود.
 - **√/۲** درست ۵/۲⁄۰
 - **۰/۲۵** درست ۲۵/۰

عبارت مناسب

- **ا**−شهر هوشمند ۵/۰
 - ۲− فقرشهری ۵/۰
- **√** انقلاب سبز ۵/۰
- ۴– تصمیمگیری ۵/۰
- ۵− وندالیسم شهری ۵/۰
 - ۶−کاربری زمین ۵/۰

انطباق 🚙

ورودى	۱-دادهها و اطلاعات از محیط جمع آوری
	مىشوند.
خروجي	۲-نتایج و گزینهها برای تصمیم گیری
	بهینه ارائه میشود.
تجزيه	۳-اطلاعات با توجه به اهداف و نیاز کـاربر
وتحليل	پردازش و تجزیه و تحلیل فضایی و مدل
	سازی میشود.

پاسخ کوتاه 🕬

- **ا−** سرانه ۱/۰۵
- ۲− آمایش سرزمین ۲۵/۰
 - ۳− زاغه نشینی ۲۵/۰
 - ۴− شهرهوشمند ۰/۲۵
- △ امروزه توسعه روستایی صرفاً به توسعه کشاورزی ۲۵/۰محدود نمیشود و به همه جنبههای اجتماعی ۲۵/۰ و فرهنگی ۲۵/۰و محیط زیستی ۲۵/۰ به طور هماهنگ اهمیت داده میشود. رو مورر

پاسخ کامل 💤

1- الف) مشکلات اقتصادی، نداشتن درآمد کافی و بیکاری:۵۰۰ ب) فقدان یا کمبود تجهیزات و خدمات مانند آب آشامیدنی سالم، راه و وسایل حمل و نقـل، امکانـات آموزشـی و درمـانی، و سـطح یایین زندگی روستانشینان ا

۲-زاغهزشینی

زاغهنشینی نیز نوعی اسکان غیررسمی است که علاوه بر حاشیه شهر ممکن است در نقاط مختلف شهر به وجود بیاید.

- خصريايدار

شهر پایدار شهری است که در آن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان بهطور مناسب و عادلانه برطرف می شود؛ بدون اینکه منافع نسلهای آینده به خطر بیفتد و شهر و فعالیتهای شهری کمترین تأثیر نامطلوب را بر محیط زیست دارد. ا

- آمایش سرزمس

ساماندهی و نظم بخشیدن به فضاهای جغرافیایی و توزیع متوازن، متعادل و منطقی جمعیت، فعالیتها و تجهیزات و امکانات در سطح سرزمین. ا

- ۳- در طراحی مبلمان شهری باید فرهنگ و هنر بومی و ملی تقویت گردد. ۵/مهمچنین، به نیازهای افراد ویژه مانند معلولان و جانبازان و سالخوردگان توجه شود؛ مانند طراحی خط بساوایی مخصوص عبور نابینایان و رمپ عبور ویلچر در ساختمانهای عمومی و پارکها توجه شود.۵/۰
 - ۲۶۰۰۰÷۱۳۰۰۰=۲۶۰۰۰

متوسط سرانه فضای سبز در این شهر ۲هکتار برای هرنفر. انمره ۵-روستاییان عمدتاً به درآمد حاصل از کشاورزی وابستهاند ۵/۰ که این درآمد، فصلی و ناکافی است. ۵/۰

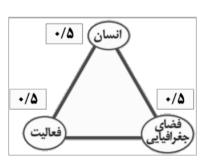
ا قابلیت دستهبندی و برقراری ارتباط منطقی و ریاضی بین انواع اطلاعات 0

۲)امکان به روز کردن اطلاعات در همه بخشها ۵/۰

۳)مکانیابی ۵/۰

۴) توانایی محاسبات آماری و ریاضی ۵/۵

🕬 سؤالات شكل

🧬 چهارگزینهای

۱- گزینه ۲- حاشیه شهر و در نقاط مختلف شهر ۵/۰

۲− گزینه ۱- متر مربع۵/۰= ۴۰۰۰ ÷۴۰۰۰ ۵/۵